

БЕЛАРУСКІ УНІВЕРСІТЭТ

ВЫДАЕЦЦА
3 1935 г.

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКАРАТА, МЯСЦОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

ЧАЦВЕР

15

СНЕЖНЯ

1977 г.

№ 35 (1185)

Цана 2 кап.

ПА БДУ

ІНФАРМАЦЫЯ

Шмат увагі ўдзяляе КІД факультэта прыкладной матэматыкі ўмацаванню сяброўскіх сувязей са студэнтамі замежных краін, якія займаюцца ў БДУ. Тэматычныя вечары - сустрэчы сталі на ФПМ традыцыяй.

— Кожная сустрэча — вялікая рэдацыя для студэнтаў, асабліва для першакурснікаў, — гаворыць намеснік сакратара камітэта камсамола ФПМ па інтэррабце Святлана Бойкіна, — і гэта зразумела. Каму не хочацца даведацца больш аб жыцці, вучобе сваіх равеснікаў з другіх краін, аб тых праблемах, якія іх хвалююць.

Нядаўна перад студэнтамі выступіў магістр факультэта інфармацыі Ягелонскага ўніверсітэта Яцэк Курас. Ён расказаў, вырашэннем якіх навуковых праблем заняты зараз нашы польскія сябры.

Гасцямі КІДа былі таксама аспірант кафедры фізікі Мажэт Абдул Кадум (Іран), выпускнік ФПМ Іса Давары (Афганістан), стажоры філфака Ангеліка Ленц і Андрэа Амстроф (ГДР). Гасці расказвалі аб сваёй краіне, аб умовах студэнцкага жыцця, аб маладзёжных арганізацыях і іх задачах.

А. ВАСІЛЬЕВА,
А. ЦЯРЭНЦЕВА.

Шмат студэнтаў займаецца на падрыхтоўчым факультэце нашага ўніверсітэта. Яны вывучаюць рускую мову, знаёмяцца з жыццём савецкага народа, рыхтуюцца да далейшай вучобы ў высэйшых навучальных установах СССР.

Нядаўна на факультэце адбыўся конкурс на лепшую дэкламацыю вершаў. Пераможцы атрымалі права ўдзельнічаць у вечары паэзіі, які рыхтуюцца дэканатам.

...Вершы былі розныя, але іх аб'ядноўвала тэма міру, дружбы, свабоды і шчасця для ўсіх людзей. Асабліва шмат было антываенных вершаў. «Чалавек нарадзіўся не для вайны, чалавек нарадзіўся для працы», — званка гучыць голас юнака з В'етнама Лі Хыу Фы-ок.

«Ні белых, ні жоўтых, ні чорных няма, ёсць браты ў агні барацьбы», — гаворыць студэнт з Туніса Хабіб Гідаун.

Доўга ў зале гучалі вершы — вершы, якія заклікалі да барацьбы за мір. Словам паэзіі гаварыла моладзь планеты.

І. ГАУРЫЦКІ.

Вось ужо чацвёрты год існуе на юрыдычным факультэце БДУ кіналекторый па крыміналістыцы. Вядзе яго выкладчык кафедры крыміналістыкі Аляксандр Уладзіміравіч Багданаў. Добрай традыцыяй стала запрашаць удзельнічаць у пасяджэннях кіналекторый вопытных следчых.

Днямі адбылося першае ў гэтым навучальным годзе пасяджэнне кіналекторый. У ім прыняў удзел выпускнік юрфака, намеснік пракурора Маскоўскага раёна Мінска Валянцін Емяльянавіч Грыгор'ев. Шмат цікавага са сваёй следчай практыкі расказаў ён будучым юрыстам. І аб рабоце следчых, і аб сваёй працы. Успомніў і пра сваю першую самастойную справу...

— У нашай рабоце даводзіцца прымяняць і логіку, і крыміналістыку, і іншыя навукі, — гаворыць Валянцін Емяльянавіч. Гэтыя словы былі адказам на пытанне студэнтаў: як дапамагае тэорыя ў практычнай рабоце? «Без тэорыі ні пракурор, ні следчы нічога не значаць», — падкрэслівае ён.

Студэнты гарача падзякавалі В. Е. Грыгор'еву за цікавую гутарку. Кіналекторый скончыўся дэманстрацыяй дакументальнага фільма «Па гарачых слядах».

А. ПРАКАПЕНКАЎ.

Савецкая Канстытуцыя вачыма замежных студэнтаў

ЗНАМЯНАЛЬНАЯ ПАДЗЕЯ

Прыняцце новай Канстытуцыі СССР — гэта знамянальная падзея ў жыцці не толькі людзей нашай шматнацыянальнай краіны, але і ўсяго прагрэсіўнага чалавечтва. Ансіла Каракура, студэнтка з Бурундзі, якая навучаецца на падрыхтоўчым факультэце БДУ, сказала:

— Новая Канстытуцыя СССР — гэта пацвярджэнне міралюбівай палітыкі Савецкай дзяржавы, яна дае гарантыю трывалага і непорушнага міру, свабоды і шчасця ўсім народам Савецкай краіны. Гэта падзея акрыляе народы развіваючыхся краін у іх барацьбе за свабоду і незалежнасць. Мяне асабліва ўсхвалявала II глава Канстытуцыі, артыкулы 39—59. Іх змест — гэта сама рэчаіснасць. Савецкія людзі валодаюць сацыяльна-эканамічнымі, палітычнымі і асабістымі правамі і свабодамі. Грамадзяне СССР маюць права на працу, на адпачынак, на ахову здароўя, свабодны выбар прафесіі, недатыкальнасць асобы.

Лячэнне і медыцынскае абслугоўванне бясплатнае, савецкія людзі здаровыя і

працаздольныя, яны спакойныя за свой заўтрашні дзень.

У абмеркаванні новай Канстытуцыі Савецкага Саюза, якое адбылося на падрыхтоўчым факультэце, прыняў жывы ўдзел і Жыль Мабіка, студэнт з Конга. Ён звярнуў асаблівую ўвагу на главу, у якой раскрываецца змест знешняй палітыкі СССР. У артыкулах 28—30 гаворыцца аб тым, што ў СССР прапаганда вайны забаронена. Гэта прымушае людзей за мяжой не верыць антыкамуністычнай прапагандзе, якая крычыць аб «савецкай пагроззе». Савецкі Саюз ніколі не паднімаў і не падніме зброю супраць народаў іншых краін, сказаў Жыль Мабіка. Наадварот, СССР з'яўляецца гарачым барацьбітом за мір і справядлівасць на ўсёй зямлі. Пацвярджэннем гэтага з'яўляецца тая дапамога, якую аказвае СССР маёй краіне.

На працягу многіх вякоў маю краіну разрывалі на часткі французскія, амерыканскія і бельгійскія каланізатары. Яны бязлітасна прыгняталі кангалезскі народ, вывозілі з краіны яе багаці. Пасля вы-

звалення ад каланіяльнага прыгнёту наша краіна пайшла па новаму шляху.

Першай дзяржавай, якая прызнала новае Конга, якая працягнула яму руку дапамогі і дружбы, была Савецкая дзяржава. Пры актыўнай падтрымцы Савецкага Саюза ў нашай краіне будуецца завод, фабрыкі, бальніцы. Савецкія вучоныя выкладаюць у ВНУ Конга.

Падзяліўся сваімі ўражаннямі наконт новай Канстытуцыі СССР і Амакоз Ама, студэнт з Тога:

— У Мінск я прыехаў нядаўна, у жніўні, але ўжо нядрэнна ведаю горад. З вялікім жаданнем ходзім на экскурсіі, бо яны дапамагаюць больш даведацца аб жыцці народа ў Савецкай краіне.

Калі я даведаўся, што ў СССР прынята новая Канстытуцыя, я паспяшыў купіць газету «Юманітэ» і ў ёй падрабязна прачытаў аб новай Канстытуцыі СССР. І я зразумеў: Асноўны Закон Савецкага Саюза прынясе вялікую карысць барацьбе за светлую будучыню народаў, за мір і свабоду ва ўсім свеце. У тым, што мы пастаянна адчуваем на сабе нястомны клопат савецкіх выкладчыкаў і студэнтаў, мы бачым практычную рэалізацыю асноўных палажэнняў Канстытуцыі.

А. ГАРАУСКАЯ.

Рэха працоўнага семестра

Заўтра, 16 снежня, адбудзецца абласны злёт студэнцкіх будаўнічых атрадаў. У злёце прымуць удзел камандзіры, камісары і байцы СБА нашага ўніверсітэта. Трэці працоўны семестр-77 стаў для іх сапраўднай школай жыцця.

(Чытайце 3-ю старонку).

Выхоўваць імкненне да новага

«Камсамольскі пражэктар» — масавая форма ўдзелу камсамольцаў і моладзі ў грамадскім кантролі — займае важнае месца ў рабоце камсамола па камуністычнаму выхаванню маладога пакалення, — гэта словы з палажэння аб «Камсамольскім пражэктары» БДУ імя У. І. Леніна. Іх правільнасць, жыццёвасць пацвярджаецца прыкладам дзейнасці «КП» на факультэце прыкладной матэматыкі. «Пражэктар» ФПМ займае другое месца сярод «КП» ўніверсітэта. Арганізатарам яго работы ўжо другі год з'яўляецца студэнт IV курса Павел ЯКАУЛЕУ. Яго мы і папрасілі адказаць на некалькі пытанняў, што датычаць дзейнасці «КП» факультэта.

— Раскажыце, калі ласка, як часта выходзяць нумары «КП»? Дзе і як вы шукаеце тэмы для выступленняў?

— У сярэднім у месяц выходзіць не менш двух асноўных нумароў «Пражэктара». Акрамя таго, у залежнасці ад акалічнасцей, выпускаюцца «маланкі», «баявыя лісткі», «вокны «КП». А тэмы для выступленняў — гэта не праблема. Трэба толькі пільней прыгледзецца, і яны звернуць на сябе увагу: гэта вечны на-тоўп у вестыбюлі, «шэдэўры», намалёваныя на сталах у аўдыторыях, наведванне заняткаў студэнтамі і паспяховасць у вучобе, якая знаходзіцца ў прамой залежнасці ад наведвання.

— Ці лічыце вы, што «КП» павінен адлюстроўваць толькі дрэнныя бакі студэнцкага жыцця?

— Зусім не. Вядома, дрэннае ёсць, і з ім трэба змагацца. І ўсё ж лепшага ў жыцці больш. Таму наш «пражэктар» не прамінае адлюстроўваць падрыхтоўку і ход працоўных дэсантаў, вынікі агляду мастацкай самадзейнасці факультэта, ход грамадска-палітычнай атэстацыі, дзе найбольш ярка праўляецца актыўнасць, свядомасць нашых камсамольцаў.

— І ўсё ж, у чым вы бачыце галоўную задачу дзейнасці вашага «КП»?

— Задача вынікае з таго ж палажэння аб «Камсамольскім пражэктары» БДУ імя У. І. Леніна — «развіваць у юнакоў і дзяўчат грамадскую актыўнасць, выхоўваць прынцыповасць, імкненне да новага,

пачуццё асабістай адказнасці за справы ўніверсітэта, факультэта, групы, змагацца за высокую якасць атрымліваемых ведаў».

— Выступленні, крытыка — гэта дзейныя сродкі газеты. Але, згадзіцеся, нярэдка здараецца, што газета выступіла, пакрытыкавала, вінаватых пагаварылі аб гэтым... І ўсё застаўся па-ранейшаму. Як праўляецца дзейнасць ваших выступленняў?

— Прыемна бачыць вынікі сваёй працы, ведаць, што крытыка не прайшла дарма. Доўгі час у нас дрэнна была наладжана работа ў вестыбюлі: там заўсёды чарга, студэнты з-за гэтага спазняліся на заняткі, многія прыносілі свае паліто ў аўдыторыю. За справу ўзяўся «КП». У «папулярнай» форме пракаменціравалі факт і параілі новую форму работы. Зараз у вестыбюлі наладжан парадак, зніклі бясконцыя чэргі.

У студэнцкім інтэрнаце мы працуем разам са студсаветам. Праводзім праверкі стану пакояў, дзвойчы аб адным і тым жа гаварыць не прыходзіцца — па выніках рэйдаў меры прымаюцца хутка.

— І апошняе пытанне: як вы самі ставіцеся да месца, якое займае ваш «КП» ва ўніверсітэце? Ці лічыце, што дасягнулі ўжо ўсяго магчымага?

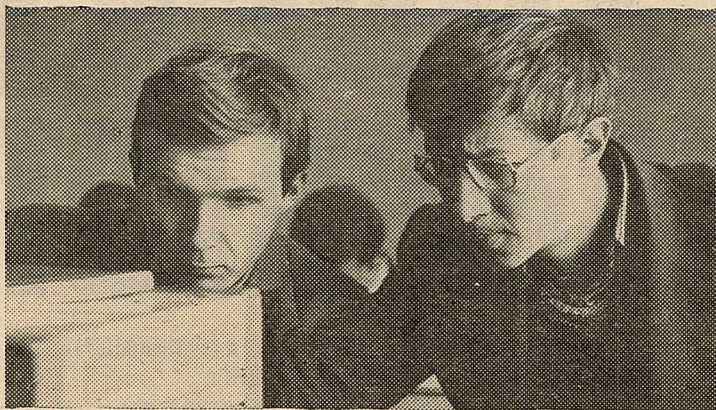
— Баюся, што адказ здасца занадта шаблонным, але я лічу ўзровень нашага «КП» яшчэ недастаткова высокім. Нам шмат трэба працаваць і многага дасягнуць.

Д. БЫКАВА.

СЕСІЯ

СЕСІЯ

Твой таварыш

Набліжаецца чарговая студэнцкая сесія. Незалежна ад таго, якая яна па ліку — першая ці апошняя, — кожны марыць здаць яе паспяхова. Для таго, каб добра здаць экзамены, патрэбна шмат настойлівасці, цяплення і, галоўнае, трэба мець трывалыя, ґрунтоўныя веды...

Зусім нядаўна мы пазнаёміліся са студэнткай II курса філалагічнага факультэта Ленай Кавалёвай. Лена — выдатніца вучобы. Гэта сціплая дзяўчына на першы погляд нічым не адрозніваецца ад іншых студэнтаў. Але, пазнаёміўшыся з ёю, мы здзівіліся яе прастаце, энергічнасці.

Лена скончыла спецыялізаваную матэматычную школу. Калі заходзіла размова аб выбары прафесіі, усе аднадушна раілі ісці на матэматычны факультэт. Але яшчэ з дзяцінства Лена захаплялася літаратурай, паэзіяй, магла бясконца чытаць творы Пушкіна, Ясеніна, Талстога. Адным словам, любоў да літаратуры ўзяла верх: яна паступіла на філфак. З першых дзён вучобы Лена сур'ёзна ўзялася за працу.

— Лена, што дапамагае табе добра вучыцца?

— Вялікае значэнне мае школьная падрыхтоўка. Калі ў цябе ў школе склаўся сур'ёзны адносіны да вучобы, то і ва ўніверсітэце лягчэй. Часта прыходзіцца сядзець часамі над кнігамі, каб выканаць тое ці іншае заданне. Для гэтага неабходна многа цяплення, вытрымкі, настойлівасці.

Лена з'яўляецца членам камітэта камсамола ўніверсітэта і факультэта, адказвае за пра-

вядзенне вечаў сусстрэч і іншых мерапрыемстваў.

— Ці не перашкаджае гэта вучобе?

— Грамадская работа займае адно з галоўных месцаў у студэнцкім жыцці, — гаворыць Лена. — Ды і жыць, здаецца, нецікава, калі, акрамя вучобы, нічога не бачыш. Трэба сказаць, гэта работа мне падабаецца. І калі мерапрыемства праходзіць цікава, усе ім задавалены, хочацца працаваць яшчэ лепш, з большай адказнасцю. А вучобе гэта зусім не перашкаджае. Грамадская работа, наадварот, робіць чалавека сабраным, дысцыплінаваным, абавязвае карысна выкарыстоўваць кожную хвіліну.

— Нядаўна да вас на факультэт прыйшло новае папаўненне — першакурснікі. Іх чакае цяжкае выпрабаванне — першая сесія. Што б вы хацелі пажадаць ім?

— Безумоўна, першая сесія — гэта адказы час у жыцці кожнага першакурсніка. І вядома, колькі тут хваляванняў. Таму мне хочацца пажадаць ім настойлівасці, цяплення, добрага настрою і поспехаў.

З. МІХНЕВІЧ,
І. БУДЗЬКО.

Залежыць ад цябе

Хутка пачнецца зімовая сесія. Яна будзе асабліва цяжкай для першакурснікаў — першыя экзамены, новыя ўражанні і незнаёмы раней адчуванні. Аб гэтым з табой, першакурснік, размаўляе студэнтка IV курса гістарычнага факультэта Людміла Люткіна.

— Я лічу, што галоўнае ў вучобе — выпрацаваць сістэму ўпэўненні. Так я і пачынала. Цяжасці, перашкоды, сумненні — усё гэта было. Але без іх немагчымы ўсякі рух наперад. Лёгка бывае толькі ў казцы, а вучоба — гэта карпатлівая, пастаянная праца. Іменна пастаянная. Не трэба адкладваць на потым тое, што можна зрабіць сёння. Матэрыял, схоплены за некалькі дзён перад экзаменам, — бессістэмны, веды — не трывалыя. І пасля здачы сесіі, як правіла, усё «выветрываецца».

Зімовая сесія ў першакурснікаў — рашаючая. Ад яе залежыць настрой студэнта ў будучым. Таму цяпер, як ніколі, трэба старанна рыхтавацца да семінарскіх заняткаў, своєчасова высвятляць незразумелае, паўтараць пройджаны матэрыял. Тады і вынік будзе выдатным. Я жадаю ўсім першакурснікам «шчаслівых» білетаў. Хай ваша першая сесія будзе прыемнай.

Запісала Г. МАЛАХОУСКАЯ.

ВОПЫТАМ ДЗЕЛІЦЦА ГІСТФАК

Бадай, няма ва ўніверсітэце другога факультэта, як гістарычны, дзе б ваенна-патрыятычнаму выхаванню аддавалася такая вялікая ўвага. Тут створана школа арганізатараў ваенна-патрыятычнага выхавання. У студэнцкіх навуковых гуртках факультэта студэнты рыхтуюць даклады, пішуць рэфераты па ваенна-патрыятычнай тэматыцы, вывучаюць гераічную гісторыю Вялікай Айчыннай вайны. Штогод праводзіцца краіна-савецкая Ленінская канферэнцыя, метадычны і тэарэтычны канферэнцыі па праблемах інтэрнацыянальнага выхавання, семінары, прысвечаныя юбілейным датам сацыялістычных краін, дзеячам міжнароднага рабочага руху, важным міжнародным падзеям. Прычым у многіх з гэтых мерапрыемстваў прымаюць удзел прадстаўнікі іншых ВНУ краіны, а таксама студэнты з Балгарыі, Польшчы, ГДР.

Немалое значэнне ў справе ваенна-патрыятычнай работы набылі заняткі ў музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, Дома-музеі I з'езда РСДРП, Дзяржаўным музеі БССР. У музеях неаднаразова праводзіліся сусстрэчы з ветэранамі Вялікай Айчыннай вайны. На адной з такіх сусстрэч студэнты з вялікай цікавасцю слухалі былога камандзіра партызанскага аб'яднання, сакратара падпольнага абкома партыі Р. Н. Мачульскага, які раскажаў аб гераічнай барацьбе беларускіх партызан у тыле ворага ў гады акупацыі. Вялікую цікавасць студэнтаў выклікала сусстрэча з Героем Савецкага Саюза М. Я. Зайцавым. Лётчык-штурмавік, камандзір звяна, М. Я. Зайцаў зрабіў 185 баявых вылетаў, удзельнічаў у вызваленні Украіны, Польшчы, Чэхаславакіі.

Значную дапамогу ў аргані-

зацы такіх сусстрэч аказваюць прафесар Г. М. Трухноў, намеснік дэкана факультэта М. К. Мазурэнка, дацэнт А. І. Кажушкоў, дацэнт І. В. Марчанка.

Працэс ваенна-патрыятычнага выхавання студэнтаў адбываецца ў цеснай сувязі з інтэрнацыянальным выхаваннем. На факультэце ёсць камітэты савецка-балгарскай, савецка-польскай, савецка-германскай дружбы. Кожны год студэнты гістфака ў саставе інтэрнацыянальнага будаграда выязджаюць за межы краіны.

Знамянальна тое, што многія студэнты пішуць свае дыпломныя работы на патрыятычныя і міжнародныя тэмы: «Савецка-філяндскія адносіны», «Узаемаадносіны СССР з сацыялістычнымі і капіталістычнымі краінамі», «Вывучэнне вопыту будаўніцтва сацыялізму, міжнароднага камуністычнага і рабочага руху», а таксама на тэму інтэрнацыянальнага руху партызан у гады вайны, удзел савецкіх грамадзян у руху Супраціўлення еўрапейскіх краін, у вызваленні Еўропы ад фашызму.

— Мы рыхтуем не толькі выкладчыкаў сярэдніх школ, але і арганізатараў ваенна-патрыятычнай работы, — гаворыць кандыдат гістарычных навук Л. А. Міхайлоўскі. — Той комплекс мерапрыемстваў, які мы праводзім са студэнтамі, павінен выхоўваць у іх марксісцка-ленінскі светапогляд, дапамагчы ім засвоіць марксізм як творчасць, а не як догму, каб яны самі з пункту гледжання марксісцкай метадалогіі маглі ацэньваць падзеі. Выхаванне марксісцка-ленінскага светапогляду — гэта не самамэта. Студэнт павінен перадаць свае веды іншым, каб іншыя змаглі перадаць наступным.

Л. ВАНЮШКІНА.

МОЙ ДОМ — ІНТЭРНАТ...

У студэнцкім інтэрнаце № 6 пражываюць больш як 650 чалавек. Розныя характары, імкненні, захапленні... Але, нягледзячы на гэта, у жытараў шмат агульнага. Студэнты ФПМ знайшлі ў інтэрнаце родны дом, цяпер яны — адна дружная сям'я. «Бацькоўскімі» правамі карыстаецца студсавет. Задачы яго, прама скажам, складаныя. План работы пачынаецца са слоў «наладзіць», «арганізаваць». Наладзіць быт, арганізаваць адпачынак, «пазааўдыторнае» жыццё студэнтаў. Наколькі гэта ўдаецца, спытаем ў студэнтаў.

Казлоў Аляксандр: — Лічу, што быт у многім залежыць ад нас саміх. Для яго добрай арганізацыі ў інтэрнаце ёсць усе ўмовы. І гэты ўмовы студсавет умее выкарыстоўваць. Кожную пятніцу гучыць сваё «інтэрнацкае» радыё, што ўсім да спадабы — і пра апошнія факультэцкія навіны даведася, і пачуеш любімую музыку.

Фрэнкін Яўген: — Зразумела, ёсць у нас свае «маленькія трагедыі» — то ліфт сапсуецца, то перабоі з вадой. Але гэта дробязі, яны хутка забываюцца. Затое доўга помняцца ўсім вечары, сусстрэчы, дыскатэкі, дыспуты...

Пацыенка Наталля: — Я живу ў інтэрнаце ўсяго тры месяцы. Тут мне вельмі падабаецца. Кожную суботу — вечары адпачынку, лекцыі, танцы, цікавыя сусстрэчы. Мне запомніліся знаёмствы з музычным клубам «Красавік-77», турыстамі ФПМ.

А. ЦЯРЭНЦЕВА.

Якога ўзросту Цянь-Шань?

Раніца. 8.20. Шумна, мнагалюдна ў гэты час на калідорах геафака. Каля раскладу — натоўп. Званок! Калідоры ў імгненне пусцеюць. Пачынаюцца заняткі.

Давайце асцярожна прыдчынім дзверы і зазірнем у адну з аўдыторый. На дошцы вісяць схемы ціску паветра, здзіўленымі сінімі вачыма глядзяць з карты паўшар'я. Цішэй! Ідуць практычныя заняткі па глебазнаўству ў першай групе I курса геафака.

— Якая платформа ляжыць у аснову Паўднёвай Амерыкі?

— Бразільская.

— Назавіце барычаскія мінімумы паўночнага паўшар'я.

Адказ. Пытанне. Адказ. Такое ўражанне, нібыта разам з Магеланам робіш падарожжа вакол свету. Хочацца памарыць.

Час ляціць вельмі хутка. Вось і перапынак. Цяпер задаю пытанні я.

— Чаму вы выbralі іменна геаграфічны факультэт?

Іра Ляпешка:

— Памятаю, у школе мяне абураў Мітрафанушка з нагоды Фанвізія «Недаростак», які сцвярджаў, што геаграфію неабавязкова ведаць, раз ёсць рамнікі. А геаграфія — гэта здорава, гэта цёлы свет, цікавы і разнастайны.

Аляксей Дабрэга:

— Геаграфію я проста люблю.

Наташа Смалянка:

— Яшчэ з васьмага класа я марыла стаць падарожніцай. Цяпер я ведаю, што геаграфія — гэта самае цікавае падарожжа.

Заняткі працягваюцца. Шамаець лісткі міліметраўкі, блішчаць цыркулі. Работы маюць гіпсаметрычны профіль дна акіяна. Строгі выкладчык Лілія Уладзіміраўна Мар'іна добрай думкі аб першакурсніках:

— Група знаходлівая, цікавая, але самае галоўнае — працавітая.

10.05. Глебазнаўства закончылася. Работы чакаюць новыя заняткі, новыя пытанні і адказы.

Наперадзе — працяг захапляючага падарожжа ў краіну Геафакію.

В. КОЗЕЛ.

Яе сябры — кнігі

Кожны дзень ты сустракаешся з кнігай, уваходзіш у цудоўны свет яе герояў. Але не заўсёды заўважаеш тых людзей, хто паставіў кнігу на паліцы, хто дапамог табе адшукаць патрэбную літаратуру, хто штодзённа нясе сваю нялёгкую вахту ў бібліятэцы.

Я хачу раскажаць аб чалавеку, які амаль ужо 30 гадоў свайго жыцця прысвяціў прафесіі бібліятэкара. Гэта загадчыца даведачна-бібліяграфічнага аддзела бібліятэкі нашага ўніверсітэта Зінаіда Іосіфаўна Рахманчык.

...Жанчына сусстрэла мяне лагоднай усмешкай. Навокал яе сталі шафы, а ў іх — тайна кожнай кнігі.

Працаваць у бібліятэку ўніверсітэта З. І. Рахманчык прыйшла яшчэ ў 1954 годзе. Яна з'явілася заснавальнікам даведачна-бібліяграфічнага аддзела — ДБА. Штодзённа ў гэты аддзел звяртаецца больш 100 чалавек, а бывае і 180—190. Кожнаму патрэбна дапамагчы ў выбары літаратуры, даць адпаведны даведкі аб кнізе. Калі можна так сказаць, ДБА — мозг бібліятэкі.

— У яе не можа атрымацца інакш. Такі чалавек: добра сумленны, працавіты, шчыры. Асноўны сэнс сваёй працы бачыць у тым, каб дапамагчы чытаць, каб зберагчы яго час, — гаворыць налева Зінаіда Іосіфаўна, галоўны бібліяграф Е. Дукур.

Сапраўды, гэта так. З 1958 года Зінаіда Іосіфаўна пачала праводзіць заняткі па бібліяграфіі на філалагічным факультэце БДУ. Яна вучыла гэтай справе іншых работнікаў бібліятэкі. Цяпер на кожным факультэце, у кожнай групе праводзіцца заняткі па бібліяграфіі. Студэнтаў навучаюць метадыцы падбору літаратуры, афармленню абанементаў і г. д.

З. І. Рахманчык была старшынёй метадычнага савета бібліятэкі. Я папрасіў Зінаіду Іосіфаўну раскажаць аб сваёй рабоце.

— Звычайная работа. Абслугоўваем шырокае кола чытачоў — ад студэнтаў да супрацоўнікаў. Наша бібліятэка — цэнтр метадычнай работы ўсіх бібліятэк ВНУ рэспублікі. Да нас звяртаюцца з ДБА гэтых бібліятэк за кансультацыяй па даведачна-бібліяграфічных пытаннях.

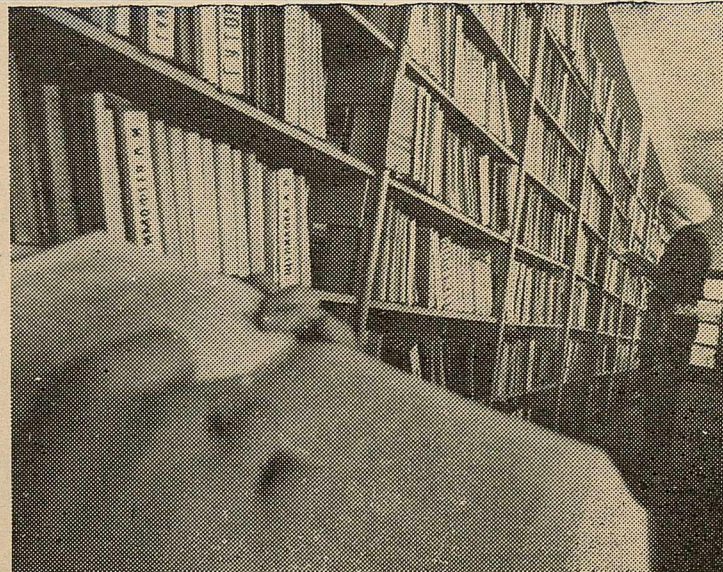
За сваю шматгадовую плённую працу Зінаіда Іосіфаўна неаднаразова ўзнагароджвалася. Яна — ударнік навукова-даследчай працы.

— У чым вы бачыце радасць сваёй працы? — спытаў я Зінаіду Іосіфаўну.

— Усведамленне таго, што дапамагаеш людзям, — вось галоўная радасць маёй працы.

В. ЧАРНУШЭНКА,

студэнт II курса журфака.

ДОЎГА БУДЗЕ МАЛДАВІЯ СНІЦЦА...

У АТРАДЗЕ АДНЫ ДЗЯЎЧАТЫ

У самым прыгожым месцы сяла Крэменчуг, у дубовым гаі, стаяць два домкі. На адным з іх вісіць вялікі плакат: «Калі ласка, у царства Феміды!» Феміда — старажытнагрэчаская багіня мудрасці і правасуддзя. Не выпадкова назвалі так сваё жыллё байцы СБА імя Сакаловай. Бо асноўны састаў атрада — студэнткі юрыдычнага факультэта.

Справядлівасць — асноўны закон нашай камуны. Усіх нас 55—вясёлых, жыццярадных, загарэлых, 56-м ганаровым байцом мы залічылі былога выкладчыка кафедры крымінальнага вышуку Мінскага юрыдычнага інстытута Сакалову, якая гераічна загінула ў гестапаі.

Атрад імя Сакаловай — адзіны ў зводным СБА, дзе толькі дзяўчаты. Але гэта зусім не перашкаджала справе. Нават зайздросцілі многія рабаты нашым поспехам у працы, спорце, мастацкай самадзейнасці.

НЕ ТОЛЬКІ РАМАНТЫКА

Працавалі мы на ўраджайных палях саўгаса «Малдавія» Слабодзейскага

раёна, дапамагалі ва ўборцы гародніны. Адрозна ж хачу рассяць памылковыя думкі некаторых студэнтаў, якія лічаць, што працаваць у Малдавіі вельмі лёгка; іншая справа — тайга ці тундра. Так могуць гаварыць толькі тыя, хто ніколі не працаваў у Малдавіі, каму незнаёмы салёны прысмак вінаграду. Я ўпэўнена, што не кожны «скептык» вытрымаў бы «малдаўскі семестр». А былі ж у нас і такія. Проста з'язджалі дадому.

...Вялікія жоўтыя кабачкі ляніва грэліся пад праменнямі гарачага малдаўскага сонца. Зялёнае калючае лісце царапала рукі, ногі, а вялікія кашы з кожнай гадзінай станавіліся ўсё цяжэй. Жара, як звычайна, 33—35 градусаў. Згадзіцеся, нялёгка беларусам акліматызавацца. Часам пот заліваў вочы, тонкімі струменьчыкамі збягаў па нагах. Былі і звычайныя недахопы: то няма тары, то ў час не пададуць вяду. Наш камандзір Таня Каралёва прыкладала шмат намаганняў, каб мы працавалі без прастояў. І мы працавалі. Штодзённа выконвалі норму на 120—140 працэнтаў.

А ўвечары, як толькі згучалі над шумным Днястром першыя прыцемкі, ра-

зам з атрадам БПІ «Юнацтва» мы збіраліся ля кастры і пад ціці перабор гітары зацягвалі сваю любімую песню «А ўсё канчаецца...».

Зоркі здзіўлена глядзелі на сваё адлюстраванне ў вадзе. Раптам адна не ўтрымалася і вогненнай стралой паймчалася ўніз, за ёю — другая, трэцяя...

— Зоркапад! Зоркапад! — крычалі мы, і кожны ў гэце імгненне верыў у сваю зорку.

А раніцай нас зноў чакала поле — мора жоўтых кабачкоў...

ШТО МЫ НАБЫЛІ

Аднойчы я спытала ў Тані Каралёвай, ці задаволеная яна атрадам.

— Калі прызнацца сумленна, у пачатку семестра я крыху баялася. Баялася, ці заўсёды будуць разумець мяне дзяўчаты. Бо ўсе яны такія розныя, з розных курсаў, патокаў, нават факультэтаў. Але цяпер з упэўненасцю магу сказаць: калектыў адбыўся.

Калектыў адбыўся... Гэта, бадай, самае галоўнае — пакінуць добрую памяць аб сабе і ўвесці дружбу, народжаную ў працы.

...Звычайны працоўны дзень. Сонца пякло, як заўсёды, бязлітна. Раптам надвор'е змянілася — пайшоў дождж. Малдаўскі лівень. Але ніхто не пакінуў поля, калі нам паведамілі, што патрэбна дагрузіць машыну кабачкамі. Чарназёмная зямля хутка размокла, і мы з цяжкасцю перасоўваліся. Мокрыя, брудныя, перакідвалі цяжкія кабачкі, усміхаючыся і падбадзёраючы адзін аднаго. А любы з нас мог бы пайсці — была каманда застацца толькі жадаючым. Засталіся ўсе.

ЭПІЛОГ

Нам было сумна развітвання з месцамі, якія пакінулі след у душы кожнага, дзе мы даведліся аб сапраўдным кошыце банкі кабачковай ікры і — кошыце дружбы.

І якім было наша здзіўленне, калі перад ад'ездам мы раптам убачылі чараду белых птушак. Яны ляцелі высока ў небе, развіталіся махаючы крыламі. Гэта былі буслы. І мне здалася раптам, што ў клове аднаго з іх ўбачыла гронку вінаграду...

Т. БЯЛІЦКАЯ,
студэнтка факультэта
журналістыкі.

...Летняя раніца. Першыя праменні ласкавага сонца скальзяць па зямлі, па фігурах юнакоў і дзяўчат у зялёнай форме СБА, якія роўнай шарэнгай выстраіліся перад мачтай з чырвоным сцягам.

У СБА «Радзімічы» свята — дзень дзяўчат. Рабаты пастараліся зрабіць усё, каб гэты дзень запомніўся лепшай палова атрада надоўга. Шчаслівым і папрыгажэўшым дзяўчатам прадастаўляецца ганаровае права падняць сцяг атрада. Сёння дзяўчаты не працуюць на кухні. Хлопцы-кухары стараюцца не ўдарыць тварам у гразь. Перад імі нялёгкае задача: падрыхтаваць святочную вячэру.

У «кафэ» «Радзімічка» ўжо ўсё гатова. Рабаты выстройваюцца ля ўваходу, уручаюць дзяўчатам кветкі і сувеніры. Гучаць песні, смех, жарты...

55 дзён «Радзімічаў»

Атрад «Радзімічы» II курса юрыдычнага факультэта будаваў на Пскоўшчыне школу ў пасёлку Падбярэззе. Гэта будоўля была абвешчана камсамольскай ударнай. Пяцьдзсят дзён працавалі тут студэнты. Са сваёй задачай атрад справіўся на «выдатна». Замест планавых 6000 рублёў ён асвоіў 9000 рублёў капіталаўкладанняў.

Многа цудоўных успамінаў засталася ў байцоў атрада аб працоўных днях, праведзеных у Падбярэззі. Не забываюць беларускіх рабят і мясцовыя жыхары. Да гэтае пары атрымліваюць студэнты лісьмы з Пскоўшчыны. Яны падтрымліваюць цесную сувязь з праўленнем саўгаса і райкомам камсамола.

«Радзімічы»... Касцяк атрада склаўся яшчэ на «бульбе» мінулага года. А за год вучобы рабаты і дзяўчаты пасябравалі, многа даведліся адзін пра аднаго. Камандзірам атрада стаў камуніст Аляксандр Чыкалёў, камісарам — Мікалай Жэчко. Ужо ў падрыхтоўчы перыяд байцы авалодалі будаўнічымі спецыяльнасцямі, прачыталі шэраг лекцый у школах і на прадпрыемствах Мінска, выступілі з канцэртамі і ў выніку занялі першае месца на факультэце. Веды, атрыманыя ў падрыхтоўчы перыяд, рабаты з поспехам прымянілі ў час трэцяга працоўнага семестра.

«Радзімічам» было вельмі цікава пазнаёміцца з гісторыяй Пскоўскага краю. Успаміны аб Пскове можна сустрэць у першых рускіх летапісах. Шмат чаго бачыла на сваім вяку гэта зямля: і нашэсце нямецкіх рыцараў, і пару Івана Грознага.

У гады Вялікай Айчыннай вайны непадалёку ад Падбярэззя, ля вёскі Чарнушкі, здзейсніў свой легендарны подзвіг Аляксандр Матросаў. Байцы СБА сустрэліся з відавочцамі падзей, гутарылі з людзьмі. «Радзімічы» прывялі ў парадак брацкую магілу савецкіх воінаў, якія загінулі ў баях за Радзіму, штодзень прыносялі сюды кветкі.

— Атрад у нас падабраўся дружны, зладжаны, — гаворыць Аляксандр Чыкалёў. — Часам не хопала будматэрыялаў, аўтамашын, але, нягледзячы на гэта, са сваёй задачай мы справіліся паспяхова.

Атрад узнагароджан дзясціцю граматамі, у тым ліку граматамі Пскоўскага абкома і райкома камсамола, абласнога штаба СБА, камітэта камсамола БДУ. Амаль усе байцы маюць асабістыя ўзнагароды.

А. ДЫННІКАЎ.

Вечар працоўнай славы

Асвоена 837 тысяч рублёў капіталаўкладанняў, перад працоўнымі Беларусі, Карэліі, Малдавіі, Нечарназем'я і будаўнікамі Байкала-Амурскай магістралі прачытана 120 лекцый, дадзена 95 канцэртаў — такі вынік удзелу студэнтаў гістарычнага факультэта ў трэцім працоўным семестры гэтага года. Ва ўсіх атрадах прайшлі сходы, на якіх абмяркоўваюць праект новай Канстытуцыі СССР, дзейнічалі піянерскія лагеры-спадарожнікі, аказана вялікая шэфская дапамога школам. Сярод лепшых СБА універсітэта — атрады «Кастрычнік» і імя Чэ Гевары.

Ужо сёння штабам пра-

цоўных спраў і камітэтам камсамола гістфака распачалася падрыхтоўка да працоўнага семестра-78, які будзе прысвечан 60-годдзю ВЛКСМ і 20-годдзю ўсесаюзнага студэнцкага будаўнічага руху.

Аб гэтым гаварылася на вечары працоўнай славы гістарычнага факультэта, які адбыўся 10 снежня ў памяшканні клуба імя Ф. Э. Дзяржынскага. Перад студэнтамі факультэта і шматлікімі гасцямі выступілі намеснік сакратара камітэта камсамола БДУ В. Левашэвіч, камандзір штаба працоўных спраў гістфака Г. Храпко, камандзір СБА

«Кастрычнік» А. Скікевіч, намеснік дэкана факультэта.

Лепшым студэнтам-будаўнікам былі ўручаны ганаровыя граматы.

Прысутныя змаглі ўбачыць канцэрт, складзены з лепшых нумароў атрадных агітбрыгад, і дакументальны фільм аб рабоце байцоў СБА «Кастрычнік». Кінастужка знята аператарамі Беларускага тэлебачання на пскоўскай зямлі. Быў паказан таксама аматарскі кінафільм, зняты байцом атрада «Кастрычнік» А. Аладзьніным.

Вечары працоўнай славы сталі добрай традыцыяй амаль на ўсіх факультэтах БДУ.

А. ДУБРАВІН.

Новыя справы «Кастрычніка»

Працоўны семестр даўно закончан. Але не распаўса будаўнічымі гістарычнага факультэта «Кастрычнік». За два гарачыя працоўныя месяцы рабаты здорава пасябравалі, з'ядналіся ў адзін калектыў. Зараз яны першыя ва ўніверсітэце на сваім агульным сходзе зацвердзілі план работы ў новым падрыхтоўчым перыядзе. Рытууюцца матэрыялы для радыёгазет і насценнага друку. Працягваюць сваю работу лектарская група і агітбрыгада атрада.

Нядаўна байцы СБА «Кастрычнік» былі гасцямі Палаца піянераў, прымалі ўдзел у вусным часопісе «Радзіма». Камандзір атрада А. Скікевіч, камісар Г. Храпко расказалі піянерам аб цяжкіх, але цікавых буднях працоўнага лета, аб экскурсіі атрада на радзіму А. С. Пушкіна. Сваімі ўспамінамі падзяліўся ветэран студэнцкага будаўнічага руху М. Аўраменка, які пабываў на ўдарных будоўлях Беларусі, Нечарназем'я, Заходняй Сібіры. Цёпла сустрэлі школьнікі выступленне атраднай агітбрыгады. Піянеры ўручылі студэнтам падарункі, зробленыя сваімі рукамі.

Наперадзе байцоў СБА «Кастрычнік» чакае яшчэ нямала цікавых спраў.

А. АЛЯКСЕЕВА.

ВОБРАЗ СУЧАСНІКА І СУЧАСНАСЦІ

У Доме мастака праходзіла выстаўка маладых жывапісцаў рэспублікі. Перш за ўсё прыцягвалі ўвагу работы, прысвечаныя нашаму сучасніку. «Аўтапартрэты» Я. Куліна, «Партрэт студэнткі» В. Самсонава і іншыя творы адлюстроўвалі найбольш адметныя рысы юнацтва краіны. Героі карцін — розныя, зусім не падобныя адзін на аднога, але як добра адчуваецца іх унутранае падабенства. Перад намі вы-

рысоўваецца вобраз нашага маладога сучасніка, энергічнага, упэўненага ў сваім будучым чалавека, прагнучага шчасця ўсяму чалавецтву.

В. Ціханаў. «Успаміны». На палатне — старая жанчына. Белая сукенка, белыя кветкі каля ног. Белыя, спакійныя фарбы... Спакойны жаночы твар, вакол цішыня, толькі ў вачах затоены жалі і смутак. З болам у сэрцы наплываюць успаміны жанчыны-маці, жанчыны-гераіні.

Гэта яна праводзіла сваіх сыноў на смяротны бой з фашызмам, гэта яна, атрымаўшы звестку аб гібелі мужа, працавала па 12 гадзін ля станка, выносіла пад кулямі параненых з поля бою. Яна высталяла ў ліхую гадзіну выпрабаванні. У вачах яе так назаўсёды і засталася нянавісьць да вайны, да гэтай самай страшнай бяды чалавецтва.

Многа работ было прысвечана прыродзе Беларусі, па-

мятным месцам рэспублікі. Творы «Лясное возера» Я. Куліна, «Родныя мясціны» М. Ісаенкі яшчэ раз уразлілі непаўторнасцю беларускіх пейзажаў.

Дапамагчы чалавеку як бы занава ўбачыць свет, паказаць яму штосьці невядомае, выхоўваць у ім дабрату, веру ў людзей — такой была мэта выстаўкі ў Доме мастака.

І. ІВАНОВ.

На мехмаце правядзенне спартыўных вечароў ужо стала традыцыяй. На гэты раз мехматаўцаў чакала прыемная сустрэча з прызёрамі Алімпійскіх гульняў у Манрэале па скачках у ваду Уладзімірам Алейнікавым і Аляксандрам Касянкавым. Валодзя і Саша вучацца ў фізкультурным інстытуце, рыхтуюцца да Алімпіяды-80. Спартсмены расказалі пра свае першыя крокі ў плаванні, пра планы на будучыню.

— Спорт я займаюся ўсяго толькі сем гадоў. Ды і ў алімпійскую каманду папаў, лічу, выпадкова. У Манрэалі перада мною стаяла зусім невялікая задача — прынесьці камандзе ачкі. Папаў у фінал. Апошні скачок вырашыў усё: я стаў бронзавым прызёрам

ВАКОЛ СПОРТУ

Алімпійскіх гульняў, — расказвае Уладзімір Алейнікаў.

— А я ніколі не марыў быць спартсменам. Напрыклад, у трэцім класе думаў аб тым, каб перайсці ў чацвёрты, — усміхаецца Саша Касянкаў. — У 1969 годзе маім трэнерам стаў Рабчыкаў. Канешне, не лёгка восем гадзін у дзень аддаваць спорту. Але Алімпійскія гульні ў Манрэалі паказалі, што штодзённая ўпартая праца не пралапа дарма.

— Ці страшна скакаць у ваду?

— Страху не адчуваеш. Увесь сабранны, увага сканцэнтравана на выкананні задачы.

— Чым захапляецца, акрамя спорту?

— Музыкай, чытаннем мастацкай літаратуры.

— Як вы ставіцеся да славы?

— Мы яшчэ не дабіліся вельмі высокіх вынікаў, каб зазнавацца.

Хутка ляцеў час. Студэнты расказвалі гасцям, у сваю чаргу, аб спартыўных поспехах факультэта, назвалі імёны лепшых спартсменаў.

Спартыўны вечар спадабаўся ўсім — студэнтам і іх гасцям. Вось што сказала чацвёртакурсніца мехмата Святлана Атамановіч:

— Пасля такіх вечароў хочацца яшчэ больш і ўпарцей займацца сваім любімым відам спорту. Я, у прыватнасці, абараняю гонар факультэта па спартыўнаму арыентаванню. Можна і не дасягну значных поспехаў, але спорт з-за гэтага не стану любіць менш.

Л. ЯЦЭВІЧ,
[Прэс-цэнтр камітэта камсамола].

ТОЛЬКІ АДЗІН ДЗЕНЬ

У кожнага чалавека кантакт з прыродай, з жывым і рэальным выклікае пачуццё далучэння да ўжо накопленых ведаў і дае адчуванне пранікнення ў сутнасць рэчаў.

Дні беларускай восені... Яны па-свойму прыгожыя: мяккі ветрык, шапаценне апалага лісця і тонкі водар лесу, які рыхтуецца да зімы.

У адзін з такіх асенніх дзён мы, група студэнтаў геафака, наведвалі родныя мясціны Ф. Э. Дзяржынскага.

Невялікі музей у г. п. Івянцы, дзе з такой любоўю і стараннасцю падабраны экспанаты, уразіў нас. Ад залы да залы — і перад намі прайшло жыццё чалавека, што аддаў справе рэвалюцыі ўсе свае сілы. Рэчы, дакументы характарызуюць яго без слоў: сціплы, просты, стойкі, загартаваны.

Пасля мы былі ў маёнтку, дзе нарадзіўся гэты чалавек. У час вайны фашысты паварварску знішчылі ўсе будынкі, але працаўнікі музея, як маглі, аднавілі маёнтак. І тут мы ўбачылі шмат новага і цікавага.

Гэты асенні дзень, далучэнне да таго, чым жыў калісьці Дзяржынскі, пакінулі ў нашых сэрцах незабыўнае ўражанне.

Г. МЕНДЗЯЛЕЕУ,
студэнт геафака.

Фантазіі лясных «скульптараў»

«Прырода і фантазія» — так называецца дзевятая гарадская выстаўка, якая праходзіць з 4 па 27 снежня ў Доме афіцэраў. На ёй прадстаўлена звыш 300 экспанатаў лясной скульптуры і мастацкай кампазіцыі з прыродных матэрыялаў. Выстаўка арганізавана сек-

цыяй «Прырода і творчасць», якая пяты год існуе пры Беларускам таварыстве аховы прыроды.

Людзі розных узростаў і прафесій — удзельнікі выстаўкі — у вольны час ствараюць арыгінальныя скульптуры з дрэва. У якасці матэрыялаў — карэнні, галінкі, часткі ствалоў аджыўшых свой век дрэў, разнастайныя формы нарасці на іх і іншыя прыродныя ўтварэнні. У іх пільныя вочы лясных «скульптараў» часам знаходзяць абрысы рэальна існуючых або казачна-фантастычных істот. Кавалкі дрэва ва ўмельных руках ператвараюцца ў сапраўдныя творы мастацтва. Смела ўключаючы прыродныя формы дрэва ў агульныя пластычны лад скульптуры, умельцы ствараюць выразныя, запамінальныя творы.

Цэнтральнае месца ў творчасці беларускіх умельцаў займае вобраз чалавека. Непаўторнасцю вее ад работ М. Буланава. Дараванне яго найбольш ярка выяўляецца ў партрэтным жанры. Пачуццё тонкага гумару спалучаецца тут з вострай назірльнасцю, умелым дакладна прыкмеціць характэрныя рысы таго або іншага персанажа. Так, яго работы «Мой любімы стары дзед» і серыя «Дзяды» — гэта цікавыя мастацкія вобразы. Твары, усеяныя маршчынамі, прыплюснутыя насы, цвёрдыя лініі губ і ўважлівы насцярожаны позірк — так расказвае аўтар пра сваіх герояў. Цікавыя таксама яго работы «Танцавальная сюіта» і «Амерыка сёння».

Некаторыя аўтары аддаюць перавагу анімалістычнаму жанру. Створаныя імі птушкі і звяры жывуць у прывычных для іх абставінах, заняты сваімі штодзённымі справамі. У гэтым плане цікавыя скульптуркі «Кракадзіл», «Сава», «Фазан», «Сом».

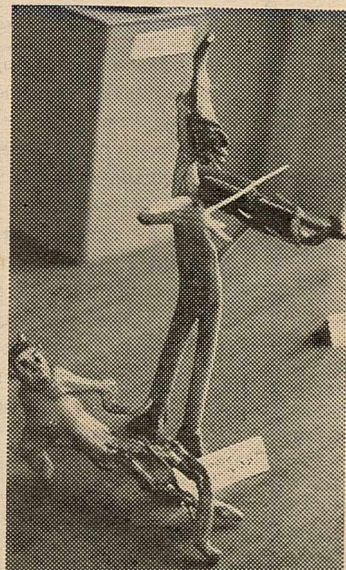
Тэматыка твораў лясных

«скульптараў» незвычайна разнастайная: ад «Аудоці Нікіцічны» С. Шыбка да «Какеткі» Л. І. Ізоха, ад «Лебядзінай песні» Л. Жданава да «Сярэбранага капытка» М. Кашкана.

Лясныя «скульптары» прыцягваюць увагу ўнутранай свабодай, раскванасцю поз і рухаў. У іх далёка не захаваны прынцыпы строгага прытрымлівання анатамічных форм. І ўсё ж давер'е да створанага ад гэтага не памяншаецца.

— Трэба заўважаць, — гаворыць адміністратар выстаўкі Іосіф Паўлавіч Яцанчук, работы якога ўдасцены дыплома I ступені на ВДНГ СССР, — творчае майстэрства нашых умельцаў значна ўзрасло за апошні час. Многія з гэтых работ з'яўляюцца глыбока змястоўнымі творамі. Яны нясуць вельмі значны эмацыянальны зарад, які здольны выклікаць у глядачоў узвышаныя пачуцці, глыбокія эстэтычныя перажыванні.

С. ФУРСА,
Фота А. Басова.

ГЭТЫЯ КАРОТКІЯ ДОЎГІЯ ГАСТРОЛІ

Закончыліся гастролі ў Мінску Маскоўскага мастацкага акадэмічнага тэатра імя М. Горькага. Паслядоўнікі школы Станіслаўскага і Неміровіча-Данчанкі, артысты МХАТа пакінулі незабыўныя ўражанні сваім драматургічным майстэрствам.

Пасля таго, як адшумелі авачыі, адгучалі ўдзячныя прамовы ў адрас вядомага тэатра, я адшукаў у закулісных лабірынтах, дзе масквіны рыхтаваліся да ад'езду, намесніка дырэктара МХАТа Я. А. Новікава з тым, каб задаць яму некалькі пытанняў.

— Гастролі прайшлі паспяхова. І ўсё ж, што Вы можаце сказаць аб іх выніках?

— Тры дні гастроляў, дзве п'есы, несумненна, гэта не магло задаволіць у поўнай меры мінскага глядача і, я прызнаюся, нас таксама. Чаму? Справа вельмі чым: паміж Мінскам і МХАТам існуе асабліва сувязь. Яе карані ўходзяць у 1941 год, калі вайна застала ар-

тыстаў тэатра на гастролях тут, у сталіцы Беларусі. Многія работнікі тэатра разам з беларускімі актэрамі пайшлі тады са сцэны прама на фронт...

З таго часу нас звязвае шчыра, моцная дружба. Гэтым можна растлумачыць вялікае хваляванне, якое мы адчуваем, выступаючы перад мінчанамі, а значыць, нашу асабліваю патрабавальнасць да сваёй работы. У гэтым сэнсе, як я лічу, труп тэатра пастаўленую перад гастролімі задачу выканалі. Але, з другога боку, артыстам хацелася б большага. Думаю, гэта не толькі мае асабістыя ўражанні.

— Яўген Аляксандравіч, у чым прычына такога кароткага візіту да нас у Мінск?

— Усе доўгія гастролі тэатра распісаны на некалькі сезонаў уперад, але бывае, што паміж пунктамі напружанай гастрольнай праграмы атрымліваецца перапынак, які па праву належыць нашым лепшым

сябрам — жыхарам Ленінграда, Мінска, Кіева. На гэты раз мы аднадушна выбралі Мінск. Што датычыць працягласці, то, відаць, лепш менш, чым нічога.

— Тэатр паказаў нам сваю навінку, п'есу вядомага маладзёскага драматурга Іона Друцэ «Святая святых». Па сутнасці ў Мінску адбылася яе прэм'ера, так?

— Бясспрэчна. І мы зрабілі гэта наўмысна. Цяпер, калі спектакль паспяхова «здаў» экзамэн, можна не сумнявацца ў яго далейшым поспеху. Спадзяемся, што ў хуткім часе ён зойме дастойнае месца ў нашым рэпертуары, як, напрыклад, спектакль па п'есе «Валянцін і Валянціна» М. Рошчына.

— У спісе выканаўцаў дзючых асоб гэтай п'есы разам з шырока вядомымі імёнамі мы знаходзім імёны А. Кірыліна, А. Проклавай, Б. Дзьячэнікі. Хачу падзяліцца асабістым уражаннем. Калі знаходзішся ў глядзельнай зале і сочыш за іграй актэраў, не заўважаеш розніцы ва ўзроўнях сцэнічнага майстэрства, настолькі адпрацаваны, перажыты маладымі артыстамі іх ролі. Што гэта? Вынік шматразовых паўтараў, «прыйгрышаў» спектакля?

— Памылкова будзе адказаць і «не» і «так». Зразумела, галоўны рэжысёр тэатра, кіраўнік пастаноўкі народны артыст СССР Алег Яфрэмаў удзяляе выключную ўвагу шліфоўцы, дасканаленню выканаўчага

майстэрства ад спектакля да спектакля. Але несумненна і асабістыя актэрскае якасці нашых маладых артыстаў, іх намаганні па павышэнню свайго мастацкага ўзроўню. Дапамагаюць ім у гэтым гастролі.

— Яўген Аляксандравіч, над чым зараз працуе ваш калектыў?

— Бліжэйшыя планы тэатра — пастаноўка п'ес Фурманова, Гельмана. Мяркуючы зварнуцца да класічных твораў рускай і сусветнай драматургіі. Гэта наша даніна мінуламу і ўклад у сучаснае.

— Дзякую. Пospехаў вашаму слаўнаму тэатру!

Гутарку вёў
А. ГРУЗДЗІЛОВІЧ,
студэнт журфака.

Рэдактар А. А. ДЗЕРАШ.

НАШ АДРАС

220080, Мінск-80. Універсітэцкі гарадок, географічны корпус, п. 14.
Тэлефон 22-07-19.